

Notat

Center for Økonomi

Vinni Kirsten Pedersen
Telefon 4175 0195
E-mail okonomi@balk.dk

Sagsnr. 00.30.10-G01-2-25

Dato 2. oktober 2025

Statsgaranti eller selvbudgettering ved budget 2026

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med budget 2026 tage stilling til, om Ballerup Kommune skal anvende statsgaranti eller selvbudgettering. Notatet belyser den forventede økonomiske gevinst ved selvbudgettering, de tilhørende risici samt konsekvenser for balance-tilskuddet.

Generelt kan det være fordelagtigt at vælge selvbudgettering, hvis kommunen har kendskab til lokale forhold, som vil skabe en ekstraordinær god lokal udvikling i beskatningsgrundlaget i løbet af det kommende år. Det gælder fx ved byudvikling, hvor der kan forventes en stor stigning i befolkningstallet. Omvendt er der en risiko for, at befolkningstallet udvikler sig anderledes end forventet.

Statsgarantien er baseret på et befolkningsgrundlag pr. 1. januar 2026 på 53.602 borgere.

På det foreliggende grundlag forventes der at være en gevinst på 35 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering frem for statsgaranti for budget 2026 jf. tabel 1 nedenfor. Det kommer ved en merindtægt på skatter med 110 mio. kr. og mindre indtægt på tilskud og udligning med 75 mio. kr. Ved brug af selvbudgettering anvendes en højere skønnet befolkningstilvækst, der kan henføres til byudviklingen, end ved statsgaranti, hvilket giver et højere skatteprovenu. Beregningen er lavet på baggrund af folketallet pr. 30. september 2025 på 53.780 borgere, altså 178 mere end i statsgarantien.

Tabel 1. Forventet gevinst ved valg af selvbudgettering

(Mio. kr.)	2026 Stats- garanti	2026 Selvbud- gettering	Gevinst ved selvbud- gettering
Skatter i alt	-4.187,2	-4.296,7	-109,5
Tilskud og udligning i alt	-1.052,2	-977,7	74,5
Nettoprovenu	-5.239,4	-5.274,4	-35,0

Risici ved selvbudgettering

Ud over den generelle udvikling i samfundsøkonomien vurderes det, at der er nogle konkrete risici forbundet med valget for 2026. Det drejer sig både om lokale og internationale forhold.

Novo Nordisk planlægger at reducere op mod 5.000 stillinger i Danmark, hvilket kan påvirke beskæftigelsen og beskatningsgrundlaget i Ballerup Kommune negativt. Derudover kan en mulig fredsaftale i Ukraine medføre, at nogle af de ca. 300 fordrevne ukrainere i kommunen vender tilbage til Ukraine, hvilket også vil reducere beskatningsgrundlaget.

Endelig skaber handelskonflikter mellem USA og resten af verden usikkerhed om den økonomiske vækst. En ny rammeaftale mellem EU og USA er indgået, men højere toldsatser på amerikansk import ved implementeringen kan dæmpe væksten yderligere.

Alle risici skal dog ses i lyset af, at Danmark står økonomisk stærkt med lav inflation, historisk lav arbejdsløshed og både privat og offentligt er opsparingen høj. Det giver råderum til at håndtere svækkede handelsvilkår og mulige afskedigelser. Med et forventet provenu på 35 mio. kr. er der rum for, at beskatningsgrundlaget kan falde med omkring 4 procentpoint, før det vil føre til lavere indtægter samlet set end ved statsgarantien. Det svarer til, at beskæftigelsen kan falde med ca. 1.200 borgere, der kan gå fra beskæftigelse til at være på overførselsindkomst, ud af den nuværende beskæftigelse i Ballerup Kommune på 23.000.

Balancetilskudseffekt

Balancetilskuddet reduceres med kommunernes samlede selvbudgetteringsgevinst tre år efter budgetåret. Dette kan ligeledes være en usikkerhedsfaktor, da man ikke er bekendt med hvor mange kommuner, der vælger at selvbudgettere. Fra 2026 er der dog indført et loft på 1,5 mia. kr. for den samlede gevinst ved selvbudgettering. Det betyder, at balancetilskuddet maksimalt kan reduceres med dette beløb, hvilket for Ballerup Kommune svarer til ca. 15 mio. kr. Denne effekt rammer kommunen uafhængigt af valget mellem selvbudgettering og statsgaranti.

Samlet set er det vurderingen, at der vil være 10-15 kommuner, der vælger selvbudgettering i 2026, og at provenuet vil ligge omkring 300-500 mio. kr.